

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
JEAN RICHARD DE LA TOUR
prednesené 26. októbra 2023¹

Vec C-752/22

**EP
proti
Maahanmuuttovirasto**

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Korkein hallinto-oikeus (Najvyšší správny súd, Fínsko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Prísťahovalecká politika –
Smernica 2003/109/CE – Postavenie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom – Podmienky na pobyt osoby s dlhodobým pobytom v inom členskom štáte – Článok 22 ods. 3 – Posilnená ochrana pred vyhodením – Štátny príslušník tretej krajiny, osoba s dlhodobým pobytom v prvom členskom štáte, ktorá sa neoprávnene zdržiava na území iného členského štátu – Rozhodnutie o návrate spojené so zákazom vstupu na vnútroštátne územie z dôvodu verejného poriadku a verejnej bezpečnosti – Smernica 2008/115/ES – Spoločné normy a postupy členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území – Článok 6 ods. 2 – Štátny príslušník tretej krajiny, ktorý má platné povolenie na pobyt vydané iným členským štátom“

I. Úvod

1. Vzťahuje sa na štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý získal postavenie osoby s dlhodobým pobytom v členskom štáte v súlade so smernicou 2003/109/ES², v inom členskom štáte, na ktorého územie pricestoval v rozpore s uloženým zákazom vstupu, posilnená ochrana pred vyhodením vyplývajúca z článku 12 a článku 22 ods. 3 tejto smernice?
2. To je v podstate otázka, ktorá vyplýva z tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania.
3. Tento spor patrí do rámca sporu medzi EP, ruským štátnym príslušníkom, ktorý získal v Estónsku postavenie osoby s dlhodobým pobytom, a Maahanmuuttovirasto (Imigračný úrad, Fínsko) (ďalej len „Úrad“) vo veci zákonnosti rozhodnutia o vyhodení do Ruskej federácie prijatého voči dotknutej osobe, spojeného so zákazom vstupu do schengenského priestoru (ďalej len „sporné rozhodnutie“), ktorý bol následne obmedzený na vnútroštátne územie. Zatiaľ čo

¹ Jazyk prednesu: francúzština.

² Smernica Rady z 25. novembra 2003 o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré sú osobami s dlhodobým pobytom (Ú. v. EÚ L 16, 2004, s. 44; Mim. vyd. 19/006, s. 272), zmenená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2011/51/EÚ z 11. mája 2011 (Ú. v. EÚ L 132, 2011, s. 1) (ďalej len „smernica 2003/109“).

Úrad založil svoje rozhodnutie na ustanoveniach smernice 2008/115/ES³, Korkein hallinto-oikeus (Najvyšší správny súd, Fínsko) sa pýta, či Úrad naopak nebol povinný vykonať opatrenia týkajúce sa posilnenej ochrany pred vyhostením, ktoré sú stanovené v článku 22 ods. 3 smernice 2003/109 pre štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom.

4. V prejednávanej veci sa teda Súdny dvor opäť zaoberá otázkou súbehu zákazu vstupu uloženého jedným členským štátom a platného povolenia na pobyt vydaného iným členským štátom vo vzťahu k tomu istému štátnemu príslušníkovi tretej krajiny.⁴ Táto vec poukazuje na ťažkosti spojené s posúdením pôsobnosti smerníc 2003/109 a 2008/115, ktoré Európska komisia neopomenula zdôrazniť vo svojom aktuálnom návrhu prepracovaného znenia smernice 2003/109⁵. Cieľom návrhov, ktoré dnes v tejto súvislosti predkladá, je zabezpečiť väčšiu konzistentnosť a lepšiu komplementárnosť oboch textov.⁶

5. V týchto návrhoch, ktoré sú v súlade so žiadosťou Súdneho dvora zamerané na prvú prejudiciálnu otázku, vysvetlím dôvody, pre ktoré sa domnievam, že právo na pobyt vyplývajúce z postavenie osoby s dlhodobým pobytom, ktoré má štátny príslušník tretej krajiny v prvom členskom štáte a z neho vyplývajúcu ochranu, možno v inom členskom štáte uplatniť len vtedy, ak tento štátny príslušník získal v tomto inom členskom štáte povolenie na pobyt. Z mojej analýzy vyplynie, že článok 22 ods. 3 smernice 2003/109 sa má vykladať v tom zmysle, že neupravuje podmienky prijatia rozhodnutia o vyhostení takéhoto štátnego príslušníka členským štátom, ak tento štátny príslušník pricestoval na jeho územie v rozpore so zákazom vstupu, ktorý mu bol uložený z dôvodov verejného poriadku a verejnej bezpečnosti.

II. Právny rámec

A. Právo Únie

1. Smernica 2003/109

6. Článok 1 smernice 2003/109 s názvom „Predmet úpravy“ stanovuje:

„Táto smernica upravuje:

- a) podmienky na priznanie a odňatie postavenia osoby s dlhodobým pobytom, ktorý udeľuje členský štát s ohľadom na štátnych príslušníkov tretích krajín, oprávnené sa zdržiavajúcich na jeho území, ako aj k tomu sa vzťahujúce práva a

³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území (Ú. v. EÚ L 348, 2008, s. 98).

⁴ Prejednávaná vec nadväzuje na vec, v ktorej bol vydaný rozsudok zo 16. januára 2018, E (C-240/17, EU:C:2018:8), ktorej skutkové okolnosti sú podobné, keďže dotknutý štátny príslušník tretej krajiny bol držiteľom platného povolenia na pobyt vydaného v Španielsku v čase, keď fínske orgány vydali voči nemu rozhodnutie o návrate do jeho krajiny pôvodu spojené so zákazom vstupu do schengenského priestoru.

⁵ Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom, predložený 27. apríla 2022 [COM(2022) 650 final].

⁶ Komisia najmä zdôrazňuje, že v prepracovanom znení smernice 2003/109 „by sa mali zohľadniť spoločné normy a postupy členských štátov na účely návratu neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín zavedené [smernicou 2008/115]“ (odôvodnenie 21), pričom navrhuje výslovne odkázať na túto druhú smernicu, čo by umožnilo jasnejšie rozlíšiť pôsobnosť oboch týchto textov.

b) podmienky na pobyt v členských štátoch, iných ako je ten štát, ktorý priznal postavenie osoby s dlhodobým pobytom štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí požívajú toto postavenie.“

7. Článok 2 písm. b) až d) tejto smernice s názvom „Vymedzenie pojmov“, znie takto:

„Na účely tejto smernice:

...

b) ‚osoba s dlhodobým pobytom‘ znamená akéhokoľvek štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý má postavenie osoby s dlhodobým pobytom, ako je ustanovené v článkoch 4 až 7;

c) ‚prvý členský štát‘ znamená členský štát, ktorý po prvý krát priznal postavenie osoby s dlhodobým pobytom štátnemu príslušníkovi tretej krajiny;

d) ‚druhý členský štát‘ znamená akýkoľvek členský štát, iný ako ten, ktorý po prvýkrát priznal postavenie osoby s dlhodobým pobytom štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, a v ktorom táto osoba s dlhodobým pobytom vykonáva svoje právo na pobyt.“

8. Článok 3 smernice s názvom „Rozsah pôsobnosti“ v odseku 1 stanovuje:

„Táto smernica sa vzťahuje na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa oprávnene zdržiavajú na území členského štátu.“

9. Kapitola II smernice 2003/109 pozostáva z článkov 4 až 13. Stanovuje podmienky na priznanie a odňatie postavenia osoby s dlhodobým pobytom, ktorý udeľuje členský štát s ohľadom na štátnych príslušníkov tretích krajín, oprávnene sa zdržiavajúcich na jeho území, ako aj k tomu sa vzťahujúce práva, s cieľom podporiť integráciu týchto štátnych príslušníkov, aby sa rozvíjala hospodárska a sociálna súdržnosť v súlade s odôvodneniami 4 a 6 tejto smernice.

10. Podľa článku 12 smernice s názvom „Ochrana proti vyhosteniu“:

„1. Členské štáty môžu rozhodnúť o vyhostení osoby s dlhodobým pobytom, len ak predstavuje skutočnú a dostatočne vážnu hrozbu pre verejný poriadok alebo bezpečnosť štátu.

...

3. Pred prijatím rozhodnutia o vyhostení osoby s dlhodobým pobytom, členský štát zohľadní tieto faktory:

a) dĺžku pobytu na jeho území;

b) vek príslušnej osoby;

c) dôsledky pre príslušnú osobu a [jej – *neoficiálny preklad*] rodinných príslušníkov;

d) spojenie s krajinou pôvodu, alebo stratu spojenia s krajinou pôvodu.

...“

11. Kapitola III smernice 2003/109 s názvom „Pobyt v ďalších členských štátoch“ pozostáva z článkov 14 až 23. Jej cieľom je stanoviť podmienky na výkon práva na pobyt osoby s dlhodobým pobytom v iných členských štátoch, ako je členský štát, ktorý jej priznal toto postavenie, aby sa v súlade s odôvodnením 18 tejto smernice prispelo k efektívnej realizácii vnútorného trhu ako oblasti, v ktorej je zaručený voľný pohyb osôb.

12. Článok 14 ods. 1 uvedenej smernice stanovuje:

„Osoba s dlhodobým pobytom získa právo na pobyt na území iného členského štátu, ako je ten, ktorý mu priznal postavenie osoby s dlhodobým pobytom na obdobie presahujúce tri mesiace za predpokladu, že sú splnené podmienky ustanovené v tejto kapitole.“

13. Článok 15 tej istej smernice s názvom „Podmienky na pobyt v druhom členskom štáte“, v odseku 1 v prvom pododseku stanovuje:

„Osoba s dlhodobým pobytom je povinná čo najskôr a najneskôr do troch mesiacov po vstupe na územie druhého členského štátu požiadať príslušné orgány tohto členského štátu o povolenie na pobyt.“

14. Článok 22 smernice 2003/109 s názvom „Odňatie povolenia na pobyt a povinnosť readmisie“ stanovuje:

„1. Kým štátny príslušník tretej krajiny nezískal postavenie osoby s dlhodobým pobytom môže druhý členský štát rozhodnúť o odmietnutí obnovenia alebo o odňatí povolenia na pobyt a môže uložiť dotknutej osobe a jej rodinným príslušníkom, v súlade s postupmi ustanovenými vnútroštátnym právom, vrátane postupov týkajúcich sa odsunu, opustiť jeho územie v týchto prípadoch:

a) na základe verejného poriadku alebo bezpečnosti štátu, ako je vymedzené v článku 17;

b) keď sa ďalej neplnia podmienky ustanovené v článkoch 14, 15 a 16;

c) keď sa štátny príslušník tretej krajiny nezdržiava oprávnene v príslušnom členskom štáte.

2. Ak druhý členský štát prijme jedno z opatrení uvedených v ods. 1, prvý členský štát je povinný bezodkladne prijať späť bez formálnych postupov osobu s dlhodobým pobytom a jej rodinných príslušníkov. Druhý členský štát oznámi prvému členskému štátu svoje rozhodnutie.

3. Kým štátny príslušník tretej krajiny nezískal postavenie osoby s dlhodobým pobytom a bez toho, aby tým bola dotknutá povinnosť readmisie uvedená v ods. 2, druhý členský štát môže prijať rozhodnutie o odsune štátneho príslušníka tretej krajiny z územia [Európskej ú]nie, v súlade a so zárukami ustanovenými v článku 12 zo závažných dôvodov, ktoré sa týkajú verejného poriadku alebo bezpečnosti štátu.

V takýchto prípadoch, pri prijímaní uvedeného rozhodnutia, je druhý členský štát povinný sa poradiť s prvým členským štátom.

Ak druhý členský štát prijme rozhodnutie o odsune dotknutého štátneho príslušníka tretej krajiny, je povinný prijať primerané opatrenia na jeho účinné vykonanie. V takýchto prípadoch poskytnete

druhý členský štát prvému členskému štátu príslušné informácie s ohľadom na vykonanie rozhodnutia o odsune.

...

4. Rozhodnutia o odsune nesmú byť spojené s trvalým zákazom pobytu v prípadoch uvedených v ods. 1 písm. b) a c).

5. Povinnosť vykonať readmisiu uvedenú v ods. 2 sa uplatňuje bez toho, aby to malo dopad na možnosť osoby s dlhodobým pobytom a členov jej rodinných príslušníkov presťahovať sa do tretieho členského štátu.“

2. Smernica 2008/115

15. Článok 3 smernice 2008/115 znie takto:

„Na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

...

2. „nelegálny [neoprávnený – *neoficiálny preklad*] pobyt“ je prítomnosť štátneho príslušníka tretej krajiny na území členského štátu, pričom táto osoba nespĺňa alebo prestala spĺňať podmienky vstupu ustanovené v článku 5 [nariadenia č. 562/2006⁷] alebo iné podmienky vstupu alebo pobytu v uvedenom členskom štáte;

3. „návrat“ je proces vrátenia sa štátneho príslušníka tretej krajiny – bez ohľadu na to, či ide o dobrovoľné splnenie povinnosti návratu alebo nútený návrat – do:

- jeho krajiny pôvodu, alebo
- krajiny tranzitu v súlade s dvojstrannými dohodami o readmisii alebo dohodami Spoločenstva o readmisii či inými dojednaniami, alebo
- inej tretej krajiny, do ktorej sa štátny príslušník tretej krajiny dobrovoľne rozhodne vrátiť a ktorá ho prijme;

4. „rozhodnutie o návrate“ je správne alebo súdne rozhodnutie, alebo akt, ktorým sa ustanovuje alebo vyhlasuje, že štátny príslušník tretej krajiny sa zdržiava na území neoprávnene a ktorým sa ukladá alebo ustanovuje povinnosť návratu;

5. „odsun“ je vykonanie povinnosti návratu, teda fyzický transport z členského štátu;

6. „zákaz vstupu“ je správne alebo súdne rozhodnutie alebo akt, ktorým sa na stanovené obdobie zakazuje vstup na územie členských štátov a pobyt na tomto území a ktoré je pripojené k rozhodnutiu o návrate;

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady z 15. marca 2006, ktorým sa ustanovuje kódex Spoločenstva o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc) (Ú. v. EÚ L 105, 2006, s. 1). Toto nariadenie bolo zrušené a nahradené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 z 9. marca 2016, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc) (Ú. v. EÚ L 77, 2016, s. 1).

...

8. ‚dobrovoľný odchod‘ je splnenie povinnosti návratu v rámci lehoty stanovenej na tento účel v rozhodnutí o návrate;

...“

16. Článok 6 tejto smernice týkajúci sa rozhodnutí o návrate, ktorými sa ukončuje neoprávnený pobyt, stanovuje:

„1. Členské štáty vydajú rozhodnutie o návrate každého štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava na ich území bez toho, aby boli dotknuté výnimky uvedené v odsekoch 2 až 5.

2. Od štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členského štátu a majú platné povolenie na pobyt alebo iné oprávnenie udeľujúce právo na pobyt, ktoré vydal iný členský štát, sa vyžaduje, aby bezodkladne odišli na územie tohto iného členského štátu. Ak dotknutý štátny príslušník tretej krajiny túto požiadavku nedodrží alebo ak sa z dôvodu verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti požaduje jeho bezodkladný odchod, uplatňuje sa odsek 1.

...“

B. Fínske právo

17. Na to, aby bol cudzincovi povolený vstup na fínske územie, ulkomaalaislaki 301/2004 (zákon o cudzincoch) z 30. apríla 2004, vo svojom § 11 prvom odseku spresňuje, že na cudzinca sa nesmie vzťahovať zákaz vstupu (bod 4) a nemožno ho považovať za osobu ohrozujúcu verejný poriadok a verejnú bezpečnosť (bod 5).

18. Podľa § 149b tohto zákona štátny príslušník tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava na území alebo ktorého žiadosť o vydanie povolenia na pobyt bola zamietnutá, a ktorý je držiteľom platného povolenia na pobyt alebo iného oprávnenia udeľujúceho právo na pobyt, ktoré vydal iný členský štát, je povinný bezodkladne odísť na územie tohto iného členského štátu. Keď štátny príslušník tretej krajiny nesplní túto povinnosť, alebo ak sa jeho okamžitý odchod požaduje z dôvodu verejného poriadku alebo verejnej bezpečnosti, nariadi sa jeho odsun.

III. Skutkový stav sporu vo veci samej a prejudiciálne otázky

19. Skutkový kontext sa vyznačuje dvoma odlišnými obdobiami.

20. Prvé obdobie sa vzťahuje na obdobie do 12. júla 2019, kedy Estónska republika priznala dotknutej osobe, ruskému štátnemu príslušníkovi s platným cestovným pasom, postavenie osoby s dlhodobým pobytom.

21. Je nesporné, že počas tohto obdobia viackrát vycestoval na fínske územie, kde boli voči nemu prijaté štyri rozhodnutia o vyhostení do Estónska, a to z 9. februára 2017, zo 16. marca 2017, z 26. novembra 2018, a napokon z 8. júla 2019. Tieto rozhodnutia boli prijaté v nadväznosti na to, že sa dotknutá osoba dopustila viacerých trestných činov, a to vedenia motorového vozidla pod

závažným vplyvom alkoholu, vedenia motorového vozidla bez vodičského preukazu, a napokon porušenia zákazu vstupu. Je tiež podozrivý z krádeže za priťažujúcich okolností, falšovania a nepravdivého vyhlásenia o totožnosti. Vzhľadom na povahu a opakovanie jeho trestnej činnosti ho príslušné vnútroštátne orgány považovali za hrozbu pre verejný poriadok a verejnú bezpečnosť a v dôsledku toho tri z týchto rozhodnutí boli spojené so zákazom vstupu na fínske územie.

22. Druhé obdobie sa vzťahuje na obdobie, keď Estónska republika priznala dotknutej osobe postavenie osoby s dlhodobým pobytom, ako aj príslušné povolenie na pobyt na obdobie piatich rokov, t. j. od 12. júla 2019 do 12. júla 2024. Toto právne postavenie bolo teda priznané napriek tomu, že fínsky štát už uložil tejto osobe platný zákaz vstupu na vnútroštátne územie.⁸

23. Dňa 19. novembra 2019 Úrad po tom, čo vykonal celkové posúdenie situácie dotknutej osoby – ktorého prvky sa nachádzajú vo vnútroštátnom spise, ktorý má Súdny dvor k dispozícii – jej neumožnil dobrovoľne sa vrátiť do Estónska a prijal sporné rozhodnutie.⁹ Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že sporné rozhodnutie obsahovalo povinnosť vyhostiť dotknutú osobu do jej krajiny pôvodu, t. j. do Ruskej federácie, a že je spojené so zákazom vstupu do celého schengenského priestoru na obdobie štyroch rokov vzhľadom na hrozbu, ktorú táto osoba predstavuje pre verejný poriadok a verejnú bezpečnosť. Toto rozhodnutie bolo prijaté na základe smernice 2008/115, pričom Úrad konštatoval, že EP sa „neoprávnene zdržiaval“ na vnútroštátnom území v zmysle článku 3 bodu 2 tejto smernice, keďže EP pricestoval na toto územie v rozpore so zákazmi vstupu, ktoré mu boli predtým uložené. Hneď spresňujem, že takéto rozhodnutie treba podľa môjho názoru považovať za „rozhodnutie o návrate“ v zmysle článku 3 bodu 4 uvedenej smernice. V kontexte tej istej smernice článok 3 bodu 3 definuje návrat ako operáciu, na základe ktorej musí štátny príslušník tretej krajiny odísť do tretej krajiny, krajiny tranzitu alebo sa vrátiť do svojej krajiny pôvodu, teda mimo územia Únie.

24. Z vnútroštátneho spisu tiež vyplýva, že v ten istý deň, t. j. 19. novembra 2019, Úrad začal konzultačné konanie stanovené v článku 25 ods. 2 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda¹⁰, s Estónskou republikou, v rámci ktorého bol tento členský štát požiadaný o zaujatie stanoviska k prípadnému odňatiu povolenia na pobyt osoby s dlhodobým pobytom dotknutej osobe. Estónska republika 9. decembra 2019 oznámila, že toto povolenie nebude odňaté. Za týchto okolností Úrad zmenil zákaz vstupu do celého schengenského priestoru na výlučne vnútroštátny zákaz vstupu v súlade s článkom 25 ods. 2 druhým pododsekom tohto dohovoru.¹¹

25. Vyhostenie EP do Ruskej federácie sa uskutočnilo 24. marca 2020. V dňoch 8. augusta 2020 a 16. novembra 2020 opäť pricestoval do Fínska, odkiaľ bol vyhostený do Estónska.

26. Keďže Helsingin hallinto-oikeus (Správny súd Helsinky, Fínsko) zamietol žalobu podanú žalobcom proti spornému rozhodnutiu, podal na Korkein hallinto-oikeus (Najvyšší správny súd) návrh na zrušenie tohto rozsudku.

⁸ Podľa článku 11 ods. 4 smernice 2008/115 boli estónske orgány povinné uskutočniť pred priznaním predmetného postavenia konzultáciu s fínskymi orgánmi s cieľom zohľadniť ich záujmy.

⁹ V rozsudku zo 16. januára 2018, E (C-240/17, EU:C:2018:8, bod 46) Súdny dvor rozhodol, že v situácii, keď sa štátny príslušník tretej krajiny, ktorý je držiteľom povolenia na pobyt vydaného jedným členským štátom, neoprávnene zdržiava na území iného členského štátu, je potrebné mu predtým, ako sa nariadi návrat do jeho krajiny pôvodu, umožniť odísť do členského štátu, ktorý mu vydal povolenie na pobyt, *s výnimkou, že to vyžaduje najmä verejný poriadok alebo národná bezpečnosť*.

¹⁰ Dohoda zo 14. júna 1985 uzatvorená medzi vládami štátov hospodárskej únie Beneluxu, Nemeckej spolkovej republiky a Francúzskej republiky o postupnom zrušení kontrol na ich spoločných hraniciach, podpísaná v Schengene 19. júna 1990, ktorý nadobudol platnosť 26. marca 1995 (Ú. v. ES L 239, 2000, s. 19; Mim. vyd. 19/002, s. 9).

¹¹ Pozri tiež rozsudok zo 16. januára 2018, E (C-240/17, EU:C:2018:8, bod 58).

27. Vzhľadom na skutkový kontext prejednávanej veci, a najmä na postavenie osoby s dlhodobým pobytom, ktoré má EP v Estónsku, sa vnútroštátny súd pýta, či Úrad nebol povinný na účely prijatia sporného rozhodnutia vykonať opatrenia týkajúce sa posilnenej ochrany pred vyhostením stanovené smernicou 2003/109.

28. V prvom rade sa tento súd domnieva, že článok 3 ods. 1 smernice 2003/109 neumožňuje jednoznačne určiť, či situácia, o akú ide v prejednávanej veci, patrí do pôsobnosti tejto smernice. Hoci je totiž pobyt EP v Estónsku oprávnený, keďže vychádza z jeho postavenia osoby s dlhodobým pobytom, ktoré mu bolo udelené týmto členským štátom, jeho pobyt vo Fínsku nie je oprávnený vzhľadom na skutočnosť, že nepožiadaval o povolenie na pobyt podľa ustanovení kapitoly III uvedenej smernice a že mu bol uložený zákaz vstupu na územie tohto členského štátu.

29. V druhom rade sa uvedený súd domnieva, že zákon o cudzincoch neobsahuje ustanovenia, ktoré by výslovne prebrali článok 22 ods. 3 smernice 2003/109, pokiaľ ide o vyhostenie z Fínska mimo územia Únie štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorému iný členský štát vydal povolenie na pobyt osoby s dlhodobým pobytom. Vzniká teda otázka, či sú článok 12 ods. 1 a 3 a článok 22 ods. 3 tejto smernice bezpodmienečné a dostatočne presné, pokiaľ ide o ich obsah v zmysle judikatúry Súdneho dvora, aby sa štátny príslušník tretej krajiny mohol na ne odvolávať voči členskému štátu.

30. Za týchto okolností Korkein hallinto-oikeus (Najvyšší správny súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1. Uplatňuje sa smernica 2003/109 na vyhostenie osoby z územia Európskej únie, ktorá počas platnosti uloženého vnútroštátneho zákazu vstupu pricestovala na územie členského štátu a ktorej pobyt bol teda v tomto členskom štáte podľa vnútroštátneho práva nelegálny a ktorá v uvedenom členskom štáte nepožiadala o povolenie na pobyt, pokiaľ tejto osobe bolo v inom členskom štáte udelené povolenie na pobyt osoby s dlhodobým pobytom pre štátneho príslušníka tretej krajiny?

V prípade kladnej odpovede na prvú otázku:

2. Sú článok 12 ods. 1 a 3 a článok 22 ods. 3 smernice 2003/109 z hľadiska svojho obsahu bezpodmienečné a dostatočne presné, aby sa na ne štátny príslušník tretej krajiny mohol odvolávať voči členskému štátu?“

31. Písomné pripomienky predložili fínska vláda a Komisia.

IV. Analýza

32. Svojou prvou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta Súdneho dvora, či sa článok 22 ods. 3 smernice 2003/109, podľa ktorého sa na štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý má postavenie osoby s dlhodobým pobytom v prvom členskom štáte, vzťahuje v druhom členskom štáte posilnená ochrana pred vyhostením stanovená v článku 12 tejto smernice, uplatní, ak tento štátny príslušník pricestoval na územie tohto členského štátu v rozpore so zákazom vstupu, ktorý mu bol uložený z dôvodu verejného poriadku a verejnej bezpečnosti.

33. Pred analýzou znenia článku 22 ods. 3 prvého pododseku smernice 2003/109, ako aj systematiky a účelu kapitoly III tejto smernice, do ktorej tento článok patrí, treba na úvod objasniť pôsobnosť smerníc 2008/115 a 2003/109.

A. Pôsobnosť smerníc 2008/115 a 2003/109

34. Z jej názvu, ako aj zo znenia článku 1 vyplýva, že smernica 2008/115 stanovuje spoločné normy a postupy, ktoré majú uplatňovať všetky členské štáty na návrat štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členského štátu.

35. Z článku 2 ods. 1 tejto smernice tak jednoznačne vyplýva, že táto smernica sa uplatňuje na „štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členského štátu“¹².

36. Pojem „neoprávnený pobyt“ je vymedzený v článku 3 bode 2 smernice 2008/115 ako „prítomnosť štátneho príslušníka tretej krajiny na území členského štátu, pričom táto osoba nespĺňa alebo prestala spĺňať podmienky vstupu ustanovené v článku 5 [nariadenia č. 562/2006¹³] alebo iné podmienky vstupu alebo pobytu v uvedenom členskom štáte“. Pokiaľ sa štátny príslušník tretej krajiny, ktorý pricestuje na územie členského štátu v rozpore s uloženým zákazom vstupu na toto územie, skutočne nachádza na tomto území, zdržiava sa už na základe tejto samotnej skutočnosti na tomto území neoprávnene v zmysle článku 3 bodu 2 tejto smernice a v súlade s jej článkom 2 patrí do pôsobnosti tejto smernice.¹⁴ V článku 6 smernice 2008/115 sa preto stanovujú pravidlá a postup uplatniteľný na „rozhodnutie o návrate“, na základe ktorého je štátny príslušník povinný najmä vrátiť sa do svojej krajiny pôvodu, a to buď na základe dobrovoľného splnenia povinnosti návratu, alebo na základe núteného návratu.¹⁵ Článok 6 ods. 2 tejto smernice sa týka osobitnej situácie, v ktorej má tento štátny príslušník platné povolenie na pobyt alebo iné oprávnenie udeľujúce právo na pobyt vydané iným členským štátom.

37. Z článku 4 ods. 2 smernice 2008/115 však vyplýva, že táto smernica sa uplatňuje „bez toho, aby bolo dotknuté akékoľvek ustanovenie *acquis* Spoločenstva v oblasti prisťahovalectva a azylu, ktoré môže byť priaznivejšie pre štátneho príslušníka tretej krajiny“. Ako totiž pripomenul Súdny dvor, cieľom tejto smernice nie je v celom rozsahu zosúladiť pravidlá členských štátov týkajúce sa pobytu cudzincov.¹⁶

38. V tejto súvislosti nie sú pochybnosti o tom, že pravidlá uvedené v smernici 2003/109 patria do tohto *acquis* a stanovujú priaznivejšie ustanovenia v prospech štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom, tým, že im priznávajú posilnenú ochranu pred vyhostením, ako aj readmisné konanie medzi členskými štátmi v určitých prípadoch mobility v rámci Únie. Ako zdôrazňuje Komisia vo svojej príručke o návrate, táto smernica predstavuje *lex specialis*, „ktorý je potrebné dodržiavať v prvom rade v tých prípadoch/za tých okolností, na ktoré sa výslovne vzťahuje [uvedená] smernica“¹⁷.

39. Pôsobnosť smernice 2003/109 je vymedzená v jej článku 3 ods. 1, ktorý stanovuje, že „sa vzťahuje na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa oprávnenne zdržiavajú na území členského štátu“. Pokiaľ má štátny príslušník tretej krajiny postavenie osoby s dlhodobým pobytom

¹² Hoci článok 2 ods. 2 smernice 2008/115 vymenúva dôvody, na základe ktorých sa členské štáty môžu rozhodnúť vyňať štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava [na území členského štátu] z pôsobnosti tejto smernice, treba konštatovať, že medzi tieto dôvody nepatrí držba platného povolenia na pobyt v inom členskom štáte.

¹³ Pozri poznámku pod čiarou 7 vyššie.

¹⁴ Pozri rozsudok zo 7. júna 2016, Affum (C-47/15, EU:C:2016:408, bod 48).

¹⁵ Pozri článok 3 body 3 a 4 smernice 2008/115.

¹⁶ Pozri rozsudok z 8. mája 2018, K. A. a. i. (Zlúčenie rodiny v Belgicku) (C-82/16, EU:C:2018:308, bod 44 a citovaná judikatúra).

¹⁷ Pozri bod 5.8 tejto príručky o návrate, ktorá je prílohou odporúčania Komisie (EÚ) 2017/2338 zo 16. novembra 2017, ktorým sa stanovuje spoločná „príručka o návrate“, ktorú majú používať príslušné orgány členských štátov pri vykonávaní úloh spojených s návratom (Ú. v. EÚ L 339, 2017, s. 83). Ako sa uvádza v bode 2 tohto odporúčania, táto príručka je hlavným nástrojom pre orgány členských štátov zodpovedné za vykonávanie úloh spojených s návratom štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území.

v členskom štáte, ktoré je navyše potvrdené príslušným povolením na pobyt a toto postavenie nebolo formálne odňaté, má tento štátny príslušník oprávnený pobyt na území členského štátu. V prejednávanej veci EP skutočne spadá do pôsobnosti tejto smernice, a teda musí mať v Estónsku práva súvisiace s jeho postavením osoby s dlhodobým pobytom, ktoré sú vymenované v kapitole II uvedenej smernice, medzi ktoré patrí právo na posilnenú ochranu pred vyhostením podľa článku 12 tejto smernice.¹⁸

40. Pokiaľ ide naopak o podmienky pobytu tohto štátneho príslušníka iného členského štátu, ako je ten, ktorý mu priznal uvedené postavenie, tieto podmienky sú uvedené v kapitole III smernice 2003/109. Žiadna z týchto podmienok sa však netýka situácie, o akú ide vo veci samej, v ktorej štátny príslušník tretej krajiny s dlhodobým pobytom v prvom členskom štáte nemá odvodené právo na pobyt v členskom štáte, na ktorého územie pricestuje v rozpore so zákazom vstupu, ktorý mu bol uložený z dôvodu verejného poriadku a verejnej bezpečnosti.

41. Toto posúdenie sa zakladá tak na doslovnom preskúmaní článku 22 ods. 3 prvého pododseku smernice 2003/109, ako aj na systematickej, kontextuálnej a teleologickej analýze tejto smernice.

B. Znenie článku 22 ods. 3 prvého pododseku smernice 2003/109

42. Článok 22 ods. 3 prvý pododsek smernice 2003/109 stanovuje zásadu, podľa ktorej „kým štátny príslušník [19] tretej krajiny nezískal postavenie osoby s dlhodobým pobytom a bez toho, aby tým bola dotknutá povinnosť readmisie uvedená v ods. 2 [20], druhý členský štát môže prijať rozhodnutie o odsune štátneho príslušníka tretej krajiny z územia Únie, v súlade a so zárukami ustanovenými v článku 12 zo závažných dôvodov, ktoré sa týkajú verejného poriadku alebo bezpečnosti štátu“.

43. Použitie spojky „kým“ vo výraze „kým štátny príslušník tretej krajiny nezískal postavenie osoby s dlhodobým pobytom“ neumožňuje presne určiť osobnú pôsobnosť článku 22 ods. 3 prvého pododseku smernice 2003/109.

44. Je pravda, že tento výraz svedčí o jasnom úmysle normotvorcu Únie vylúčiť z pôsobnosti tohto ustanovenia štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý má postavenie osoby s dlhodobým pobytom v prvom členskom štáte a ktorý získa toto postavenie v druhom členskom štáte.²¹ Uvedený výraz však neumožňuje určiť okamih, od ktorého je tento štátny príslušník oprávnený na túto ochranu na území tohto iného členského štátu: postačuje, že je osobou s dlhodobým pobytom v prvom členskom štáte, a to bez ohľadu na dĺžku a podmienky svojho pobytu na území tohto iného členského štátu, alebo je naopak potrebné, aby v tomto inom členskom štáte podal žiadosť o povolenie na pobyt alebo bol držiteľom takéhoto povolenia?

¹⁸ Pozri tiež odôvodnenie 16 smernice 2003/109.

¹⁹ Kurzívou zvýraznil generálny advokát. Vo francúzskej jazykovej verzii tohto ustanovenia sa používa výraz „résident de pays tiers“ (rezident tretej krajiny), zatiaľ čo v článku 22 ods. 1 tejto smernice sa odkazuje na „ressortissant d'un pays tiers“ (štátny príslušník tretej krajiny). V ostatných jazykových verziách sa v každom z týchto dvoch odsekov používa jeden a ten istý výraz, napríklad v španielskej („el nacional de un tercer país“), nemeckej („Drittstaatsangehörige“), anglickej („the third-country national“), talianskej („il cittadino di un paese terzo“) alebo v slovenskej („državlján tretje države“) jazykovej verzii.

²⁰ Komisia vo svojej správe Európskemu parlamentu a Rade o uplatňovaní [smernice 2003/109] z 28. septembra 2011 [COM(2011) 585 final] zdôraznila, že „smernica [2008/115] má vplyv na článok 22 ods. 2 a 3, keďže podľa článku 6 uvedenej smernice sa od štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členského štátu a majú platné povolenie na pobyt, ktoré vydal iný členský štát, vyžaduje, aby bezodkladne odišli na územie tohto iného členského štátu. Len za predpokladu, že dotknutý štátny príslušník tretej krajiny túto požiadavku nespĺní, môže členský štát vydať rozhodnutie o návrate (bod 3.9).

²¹ Tento využíva ochranu spojenú s postavením osoby s dlhodobým pobytom stanovenej v článku 12 smernice 2003/109.

45. Domnievam sa, že takto by sa mala vykladať aj osobná pôsobnosť článku 22 ods. 3 prvého pododseku tejto smernice.

46. Po prvé v samotnom znení tohto ustanovenia normotvorca Únie odkazuje na povinnosti „druhého členského štátu“. Tento pojem je vymedzený v článku 2 písm. d) smernice 2003/109 tak, že sa vzťahuje na „akýkoľvek členský štát, iný ako ten, ktorý po prvýkrát priznal postavenie osoby s dlhodobým pobytom štátnemu príslušníkovi tretej krajiny a *v ktorom táto osoba s dlhodobým pobytom vykonáva svoje právo na pobyt*“²². Použitie prítomného času („vykonáva“) namiesto podmieňovacieho spôsobu („vykonával by“) odráža skutočnosť, že štátny príslušník tretej krajiny musí v danom čase vykonávať svoje odvodené právo na pobyt v druhom členskom štáte. Ako však vyplýva z článku 14 ods. 1 a z odôvodnenia 21 tejto smernice, výkon tohto práva na pobyt predpokladá, že štátny príslušník spĺňa podmienky stanovené v kapitole III uvedenej smernice.²³

47. Po druhé zo znenia článku 22 ods. 3 prvého pododseku smernice 2003/109 vyplýva, že „rozhodnutie o odsune“ štátneho príslušníka tretej krajiny z územia Únie sa musí prijať „v súlade a so zárukami ustanovenými v článku 12 [tejto smernice] zo závažných dôvodov, ktoré sa týkajú verejného poriadku alebo bezpečnosti štátu“. To znamená, že štátneho príslušníka možno vyhostiť len vtedy, ak predstavuje skutočné a dostatočne vážne ohrozenie verejného poriadku alebo verejnej bezpečnosti, že rozhodnutie o vyhostení nesmie byť založené na ekonomických dôvodoch a že pred prijatím takéhoto rozhodnutia musia príslušné orgány druhého členského štátu zohľadniť dĺžku jeho pobytu na území tohto štátu, jeho vek, dôsledky vyhostenia pre neho a členov jeho rodiny, ako aj jeho spojenie s krajinou pobytu alebo stratu jej spojenia s krajinou pôvodu.²⁴ Priznanie tejto výrazne posilnenej úrovne ochrany pred vyhostením sa preto zakladá na objektívnych dôvodoch, ktoré sú spojené s úrovňou integrácie osoby s dlhodobým pobytom v prvom dotknutom členskom štáte na základe jej postavenia osoby s dlhodobým pobytom (článok 12 smernice 2003/109) a v druhom členskom štáte na základe výkonu odvodeného práva na pobyt, ktoré jej vyplýva z jej postavenia (článok 22 uvedenej smernice). Takáto ochrana teda nemôže byť odôvodnená vo vzťahu k štátnemu príslušníkovi tretej krajiny s dlhodobým pobytom, ktorý nemá takéto odvodené právo na pobyt v členskom štáte, na ktorého územie pricestuje, z dôvodu zákazu vstupu, ktorý mu bol uložený z dôvodu verejného poriadku a verejnej bezpečnosti.

48. Tento výklad je podporený systematikou a účelom ustanovení uvedených v kapitole III smernice 2003/109.

C. Systematika a účel kapitoly III smernice 2003/109

49. Ako vyplýva z jej názvu, cieľom kapitoly III smernice 2003/109 je stanoviť podmienky výkonu práva na pobyt štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý má postavenie osoby s dlhodobým pobytom v inom členskom štáte, ako je ten, ktorý toto postavenie priznal, s cieľom prispieť k efektívnej realizácii vnútorného trhu ako oblasti, v ktorej je zaručený voľný pohyb osôb.²⁵

²² Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

²³ Pozri návrhy, ktoré som predniesol v spojených veciach Stadt Frankfurt am Main a Stadt Offenbach am Main (Obnovenie povolenia na pobyt v druhom členskom štáte) (C-829/21 a C-129/22, EU:C:2023:244, body 40 a 41), ako aj rozsudok z 29. júna 2023, Stadt Frankfurt am Main a Stadt Offenbach am Main (Obnovenie povolenia na pobyt v druhom členskom štáte) (C-829/21 a C-129/22, EU:C:2023:525, bod 57 a citovaná judikatúra).

²⁴ Pozri rozsudok z 9. februára 2023, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid a i. (Odňatie práva na pobyt tureckého pracovníka) (C-402/21, EU:C:2023:77, bod 71 a citovaná judikatúra).

²⁵ Pozri odôvodnenie 18 tejto smernice.

Ustanovuje odstupňovaný systém, pokiaľ ide o právo tohto štátneho príslušníka v inom členskom štáte, ktoré môže viesť k priznaniu práva trvalého pobytu udelením tohto postavenia v jednom z týchto štátov.

50. Právo na pobyt dlhší ako tri mesiace²⁶ priznané v druhom členskom štáte je právom odvodeným od právneho postavenia osoby s dlhodobým pobytom priznaného v prvom členskom štáte. Práve preto, že prvý členský štát priznal dotknutej osobe toto postavenie podľa článku 4 smernice 2003/109, druhý členský štát môže toto odvodené právo na pobyt zhmotniť tým, že jej v súlade s článkom 14 ods. 1 tejto smernice vydá povolenie na pobyt.²⁷ Na tento účel osoba s dlhodobým pobytom musí podať žiadosť, ktorá je v súlade s článkom 15 uvedenej smernice a spĺňa podmienky uvedené v článkoch 16 až 19 tej istej smernice. Medzi tieto podmienky patrí podmienka, že osoba nesmie predstavovať hrozbu pre verejný poriadok alebo verejnú bezpečnosť.²⁸ Hoci článok 20 smernice 2003/109 stanovuje procesné záruky, ktoré sa musia priznať osobe s dlhodobým pobytom v prípade odmietnutia jej žiadosti o povolenie na pobyt, článok 21 tejto smernice naopak stanovuje rovnaké zaobchádzanie, na ktoré má nárok v tomto druhom členskom štáte v prípade, že jej bude toto povolenie udelené.

51. Na tieto ustanovenia nadväzuje článok 22 smernice 2003/109 s jednoznačným názvom „Odňatie povolenia na pobyt a povinnosť readmisie“. Komisia vo svojej správe o uplatňovaní tejto smernice uvádza, že tento článok stanovuje podmienky, za ktorých môže druhý členský štát prijať rozhodnutie o vyhostení voči osobe s dlhodobým pobytom, ktorá má v tomto členskom štáte povolenie na pobyt, ale ešte nezískala postavenie osoby s dlhodobým pobytom²⁹ stanovené v článku 23 uvedenej smernice.

52. Článok 22 smernice 2003/109 sa teda zjavne týka osoby s dlhodobým pobytom, ktorá začala skutočný proces integrácie v druhom členskom štáte tým, že uplatnila odvodené právo na pobyt, ktoré vyplýva z jej postavenia. Cieľom odseku 3 tohto článku je navyše zaručiť účinnosť tohto práva na pobyt, pričom vyžaduje od druhého členského štátu, aby tejto osobe poskytol posilnenú ochranu pred vyhostením v prípade, že by predstavovala hrozbu pre verejný poriadok a verejnú bezpečnosť, rovnakú, akú má na základe svojho postavenia v prvom členskom štáte.

53. V situácii, o akú ide vo veci samej, však štátny príslušník tretej krajiny s dlhodobým pobytom nemá právo vstúpiť na územie dotknutého členského štátu z dôvodu právnych účinkov uloženého zákazu vstupu. Nemôže mať *a fortiori* odvodené povolenie na pobyt v tomto členskom štáte z dôvodu hrozby, ktorú predstavuje pre verejný poriadok a verejnú bezpečnosť, a to v súlade s článkom 17 smernice 2003/109. Za týchto okolností sa domnievam, že mu nemožno priznať výrazne posilnenú úroveň ochrany pred vyhostením, ktorú stanovuje článok 22 ods. 3 tejto smernice.

54. Takýto výklad sa mi zdá byť v súlade s účelom smernice 2003/109. Ako vyplýva z odôvodnení 4, 6 a 12 tejto smernice, postavenie osoby s dlhodobým pobytom by malo byť skutočným nástrojom integrácie do spoločnosti, v ktorej sa štátny príslušník tretej krajiny usadil,

²⁶ Pozri článok 14 ods. 1 smernice 2003/109.

²⁷ Pozri návrhy, ktoré som predniesol v spojených veciach Stadt Frankfurt am Main a Stadt Offenbach am Main (Obnovenie povolenia na pobyt v druhom členskom štáte) (C-829/21 a C-129/22, EU:C:2023:244, body 40 a 41), ako aj rozsudok z 29. júna 2023, Stadt Frankfurt am Main a Stadt Offenbach am Main (Obnovenie povolenia na pobyt v druhom členskom štáte) (C-829/21 a C-129/22, EU:C:2023:525, bod 57 a citovaná judikatúra).

²⁸ Ako zdôrazňuje normotvorca Únie v odôvodnení 21 smernice 2003/109, členský štát, v ktorom osoba s dlhodobým pobytom mieni vykonávať svoje právo na pobyt, musí byť schopný preveriť, či dotknutá osoba spĺňa podmienky na zdržiavanie sa na jeho území a či dotyčná osoba nepredstavuje hrozbu pre verejný poriadok, bezpečnosť štátu a verejné zdravie.

²⁹ Pozri správu citovanú v poznámke pod čiarou 20 vyššie, bod 3.9.

pričom takáto integrácia je tiež kľúčovým prvkom podpory hospodárskej a sociálnej súdržnosti, ktorá je základným cieľom Únie.³⁰ Zároveň pripomínam, že v súlade s odôvodnením 18 uvedenej smernice musí právo na pobyt, ktoré majú osoby s dlhodobým pobytom v inom členskom štáte, ako je ten, ktorý im priznal toto postavenie, prispieť k efektívnej realizácii vnútorného trhu ako oblasti, v ktorej je zaručený voľný pohyb osôb.

55. Je však zrejmé, že v situácii, o akú ide vo veci samej, priznanie postavenia osoby s dlhodobým pobytom dotknutej osobe estónskymi orgánmi neumožňuje tejto osobe dovoľávať sa voči fínskym orgánom výrazne posilnenej úrovne ochrany pred vyhostením, ako je stanovená v článku 22 ods. 3 tejto smernice, keďže na územie Fínska pricestovala v zjavnom rozpore so zákazom vstupu, ktorý jej bol uložený z dôvodu verejného poriadku a verejnej bezpečnosti, a z tohto dôvodu nemá právo na pobyt v tomto členskom štáte. Ak by to tak bolo, znamenalo by to, že by sa nerešpektoval na jednej strane systém zavedený smernicou 2003/109, podľa ktorého štátny príslušník tretej krajiny požíva práva a výhody, ktoré závisia od jeho integrácie do spoločnosti tak prvého členského štátu, ako aj druhého členského štátu, a na druhej strane právne účinky spojené s rozhodnutiami členského štátu o zákaze vstupu.

56. Vzhľadom na všetky tieto skutočnosti sa domnievam, že článok 22 ods. 3 smernice 2003/109 treba vykladať v tom zmysle, že sa neuplatňuje na štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý síce má postavenie osoby s dlhodobým pobytom v prvom členskom štáte, ale nemá právo na pobyt v členskom štáte, na ktorého územie pricestoval v rozpore so zákazom vstupu, ktorý mu bol uložený z dôvodov verejného poriadku a verejnej bezpečnosti.

57. Tento štátny príslušník si zachováva možnosť uplatniť práva, ktoré mu vyplývajú z jeho povolenia na pobyt osoby s dlhodobým pobytom tým, že neskôr pricestuje na územie prvého členského štátu.

58. Členský štát, na ktorého území sa nachádza uvedený štátny príslušník, musí teda uplatniť konanie o návrate stanovené v smernici 2008/115, najmä v jej článku 6 ods. 2.

59. Pripomínam totiž, že cieľom článku 6 tejto smernice je stanoviť normy a postupy uplatniteľné na rozhodnutia o návrate štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava na území členského štátu. Článok 6 ods. 2 uvedenej smernice sa týka osobitnej situácie, keď má tento štátny príslušník platné povolenie na pobyt alebo iné oprávnenie udeľujúce právo na pobyt, ktoré vydal iný členský štát. Podľa tohto ustanovenia členský štát, na ktorého území sa tento štátny príslušník neoprávnene zdržiava, musí vydať rozhodnutie o návrate len v prípade, ak dotknutá osoba odmietne bezodkladne odísť na územie členského štátu, ktorý jej vydal povolenie na pobyt, alebo ak sa jeho bezodkladný odchod vyžaduje z dôvodu verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti.³¹

³⁰ Z odôvodnenia 22 smernice 2003/109 vyplýva, že práve s cieľom zaručiť účinnosť tohto odvodeného práva na pobyt normotvorca Únie vyžaduje, aby druhý členský štát zaručil osobám s dlhodobým pobytom rovnaké zaobchádzanie ako v prvom členskom štáte. Pozri tiež rozsudok zo 4. júna 2015, P a S (C-579/13, EU:C:2015:369, bod 46 a citovaná judikatúra).

³¹ Pozri v tejto súvislosti rozsudok zo 16. januára 2018, E (C-240/17, EU:C:2018:8, bod 45), a uznesenie z 26. apríla 2023, Migrationsverket (C-629/22, EU:C:2023:365, body 20, 22 a 33, ako aj citovaná judikatúra).

V. Návrh

60. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor na prvú prejudiciálnu otázku, ktorú položil Korkein hallinto-oikeus (Najvyšší správny súd, Fínsko), odpovedal takto:

Článok 22 ods. 3 smernice Rady 2003/109/ES z 25. novembra 2003 o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom, zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2011/51/EÚ z 11. mája 2011,

sa má vykladať v tom zmysle, že:

- sa neuplatňuje na štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý síce má postavenie osoby s dlhodobým pobytom v prvom členskom štáte, ale nemá právo na pobyt v členskom štáte, na ktorého územie pricestoval v rozpore so zákazom vstupu, ktorý mu bol uložený z dôvodov verejného poriadku a verejnej bezpečnosti,
- tento štátny príslušník si zachováva možnosť uplatniť práva, ktoré mu vyplývajú z jeho povolenia na pobyt osoby s dlhodobým pobytom tým, že neskôr pricestuje na územie prvého členského štátu.